

plenerowa wystawa fotografii

Yanna Arthus-Bertranda

10.5-24.10.2007, Łódź,

Park Staromiejski przy
ulicy Północnej

czynna całą dobę,
oświetlona w nocy, wstęp wolny!

ZIEMIA Z NIEBA

EARTH FROM ABOVE

Portret planety u progu XXI wieku

Piękno tej ziemi skłania mnie do wołania o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń. Jeśli kochacie tę ojczystą ziemię, niech to wołanie nie pozostanie bez odpowiedzi.

Jan Paweł II

Ponieważ wszyscy dzielimy tę małą planetę, każdy z nas musi nauczyć się żyć w harmonii i pokoju z innymi ludźmi i całą przyrodą. To nie jest tylko marzeniem, lecz koniecznością.

XIV Dalajlama

Ojciec Święty Jan Paweł II oraz Jego Świątobliwość XIV Dalajlama Tenzin Gyatso wyrazili łaskawie zgodę na umieszczenie w kontekście wystawy ZIEMIA Z NIEBA powyższych cytatów, udzielając jej polskiej edycji swojego błogosławieństwa.

Szansę dla naszej planety upatruje się w idei zrównoważonego rozwoju. Zakłada ona łączenie w harmonijny sposób stałego postępu gospodarczego i społecznego z ochroną środowiska naturalnego. Ważne jest, by zapewnić rozwój ludzkości, stworzyć lepsze warunki do egzystencji, nie niszcząc wspierających ją systemów. Zachęcam do korzystania z dóbr przyrody, ale jednocześnie szanowania ich, tak aby nasze i przyszłe pokolenia mogły czerpać ze skarbów Ziemi jak najdłużej.

Wyrażam przekonanie, że w naszym mieście wystawa ZIEMIA Z NIEBA spotka się z ogromnym zainteresowaniem mieszkańców oraz osób odwiedzających Łódź.

Jerzy Kropiwnicki
Prezydent Miasta Łodzi

Postępy współczesnej ekologii umożliwiają harmonizację potrzeb społeczności z potencjałem ekologicznym środowiska. W tym kontekście ochrona szczególnie cennych ekosystemów jest równie ważna jak kształtowanie i rekul-

tywacja ekosystemów zmienionych oraz podnoszenie ich odporności na wpływ cywilizacji. Takie transdyscyplinarne podejście systemowe, którego przykładem jest ekohydrologia, nie tylko poszukuje harmonii pomiędzy człowiekiem i przyrodą, ale umożliwia także pełne wykorzystanie potencjału ekologicznego dla dobra ludzkości i jej kolejnych pokoleń, co jest podstawą idei zrównoważonego rozwoju.

prof. Maciej Zalewski

**Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii
pod auspicjami UNESCO**

Nie tylko dla oczu, lecz także dla serca – na początku trzeciego tysiąclecia Yann Arthus-Bertrand swą wyjątkową wystawą i albumem ZIEMIA Z NIEBA otwiera przed nami nową przestrzeń.

Sylvie i Krzysztof Derdaccy
organizatorzy wystawy w Polsce
inicjatorzy GREEN VALLEY PROJECT

Od 10 maja w magicznej scenerii Parku Staromiejskiego w Łodzi prezentowane jest jedno z najciekawszych i największych wydarzeń artystycznych na świecie projekt, który – przerastając najśmielsze oczekiwania autora i organizatorów – urósł w skali kultury globalnej do rangi fenomenu nie mającego precedensu: wystawa „**ZIEMIA Z NIEBA – Portret planety u progu XXI wieku**” autorstwa Yanna Arthus-Bertranda.

W 1995 r. francuski fotografik Yann Arthus-Bertrand podjął się realizacji pionierskiego dzieła, którego celem jest dokumentacja za pomocą zdjęć lotniczych stanu Ziemi u progu XXI wieku oraz przekazanie najnowszej wiedzy historycznej, przyrodniczej i geograficznej o poszczególnych jej zakątkach. Owocem tej ponaddziesięcioletniej i wciąż kontynuowanej pracy autora jest wy-

zdjęcie z łódzkiej edycji ZIEMIA Z NIEBA, copyright: (c) Krzysztof Derdacki/ŚWIATOWID

stawa zatytułowana „ZIEMIA Z NIEBA. Portret planety u progu XXI wieku”. Zawiera ona ponad 123 fotografie, na których – oprócz piękna uwiecznionych na nich obiektów – odnaleźć można także wiele prawdy o nas, ludziach. O tym, co nam zagraża i co może nas ocalić.

Sami naocznie możemy się przekonać, że planeta Ziemia jest w niebezpieczeństwie! Mnożą się zagrożenia naszego wspólnego dobra – skażenie środowiska, prze-ludnienie, kataklizmy, wojny... ZIEMIA Z NIEBA to swoiste ostrzeżenie dla każdego mieszkańca planety.

Niezwykłe zdjęcia ukazują nową wizję naszej planety. *Ziemia bowiem, jak twierdzi autor, jest dziełem sztuki, a fotograf powinien dokumentować jej unikalne piękno.* Wystawa zawdzięcza swój wyjątkowy charakter mistrzowskiemu warsztatowi autora, którego zdjęcia, przedstawiające prawdziwe zakątki Ziemi, nierzadko przypominają abstrakcyjne formy malarskie. Imponująca jest także sama plenerowa forma ekspozycji oraz jej gigantyczne rozmiary. Sposób portretowania Ziemi przez Yanna Arthus-Bertranda oddaje jej różnorodność, bogactwo i ulotność jej piękna.

Yann Arthus-Bertrand pragnie pozostawić przyszłym pokoleniom dokument, który – wzbudzając zachwyt – wywoła także troskę o naszą planetę, bo *dobrze chroni się tylko to, co się dobrze zna* – mówi autor. Wystawa ZIEMIA Z NIEBA to efekt cierpliwych i wytrwałych poszukiwań prowadzonych w trakcie długich podróży: 150 krajów, ponad 4000 godzin spędzonych w helikopterze, setki tysięcy kilometrów przebytych po to, aby znaleźć najefek-towniejsze plenery i znaczące ujęcia.

Półkilometrową plenerową ekspozycję wielkoforma-towych zdjęć (125 x 185 cm), która przedstawia piękno naszej planety widzianej z lotu ptaka, zobaczyło w stu metropoliach świata na pięciu kontynentach już ponad 80 milionów widzów. Artystyczna wystawa jednak nie tylko pokazuje urodę i wyjątkowość naszego globu, lecz także mobilizuje do szukania nietrywnych odpowiedzi na pytania o jego przyszłość, nakłaniając do świadomego wyboru proekologicznych postaw w naszym życiu co-dziennym. **Ważnym celem wystawy jest promocja idei zrównoważonego rozwoju, zachowań ekologicznych i otwartości kulturowej.**

Ekspozycję fotograficzną dopełniają: plansze z infor-macjami o aktualnym stanie naszej planety, tablice z opi-sami spektakularnych rozwiązań ważnych problemów ludzkości, programy dydaktyczne, wielka mapa świata, na której pieszo możemy zwiedzić najbardziej nawet od-ległe jego zakątki, pawilon multimedialny z projekcjami filmowymi i konkursy.

Ziemia widziana z lotu ptaka to przede wszystkim przekaz dużej dawki pozytywnej energii wynikającej z obcowania z pięknem i różnorodnością naszej planety. Entuzjastyczne wypowiedzi mediów, a zwłaszcza opinie ludzi zapisane w księgach gości, wskazują na to, że ten przełomowy projekt urósł do rangi najciekawszego wy-darzenia kulturalnego w naszym kraju i pierwszego tak ważnego forum prezentującego szerokiej publiczności alternatywne wizje przyszłości, w tym **ideę zrównowa-żonego rozwoju.**

Wystawa prezentowana jest wszędzie bezpłatnie w centralnych, ogólnodostępnych miejscach. Oświetlona całą noc, zawsze spotyka się z dużym zainteresowaniem i oddźwiękiem społecznym. Świadczy o tym niezwykle duża frekwencja, rekordowa sprzedaż albumu *Ziemia z Nieba* wydanego w 23 językach oraz liczne relacje prasowe i telewizyjne.

Wystawa ZIEMIA Z NIEBA ze swoim przekazem trafia prosto do ludzkich serc. Wywołuje burzę emocji, zmusza do głębokiej refleksji nad naszym stosunkiem do Ziemi, pokazuje ją z nowej, nieznanego człowiekowi perspektywy. Przedstawia piękno i kruchość planety, zwraca uwagę na bogactwo i różnorodność krajobrazów – zarówno tych naturalnych, jak i będących dziełem człowieka. Dzięki temu jest ona nie tylko niezwykle wydarzeniem artystycznym, ale też doskonałym i niespotykanym dotychczas w Polsce pod względem zasięgu oddziaływania i skuteczności narzędziem edukacji ekologicznej, tworzącym nową wizję naszej przyszłości. Dodatkowo w naszym kraju wystawie towarzyszy szeroko zakrojony specjalny program dydaktyczny skierowany przede wszystkim do studentów i młodzieży szkolnej.

W Polsce wystawę obejrzało ponad milion odwiedzających, co bije wszelkie krajowe rekordy frekwencji! W towarzyszących ekspozycji zajęciach dydaktycznych promujących ideę zrównoważonego rozwoju, prelekcjach i pokazach filmowych aktywnie uczestniczyło przeszło 1200 grup dzieci i młodzieży szkolnej, a ponad 10 tys. internautów z całej Polski wzięło udział w Pierwszej Edycji Internetowego Konkursu ZIEMIA Z NIEBA. Od 21.9.2007 do 1.5.2008 rozpoczyna się Druga Edycja tego Konkursu

W naszym kraju wystawa gościła już w czterech miastach:

- Warszawa od 7.6 do 5.11.2002 na ogrodzeniu Parku Łazienkowskiego i Ogrodu Botanicznego;
- Kraków w magicznej scenerii Plant między Wawelem a Filharmonią od 11.7 do 3.11.2003;
- Poznań od 21.2 do 8.5.2004 w Hallu Wschodnim Międzynarodowych Targów Poznańskich oraz
- Zabrze od 4.9.2004 do 1.5.2005. Najpierw zaprezentowana w plenerze do 3.11.2004, a od 4.11 można było ją podziwiać w XIX-wiecznej przemysłowej hali na terenie Huty Zabrze.

TERAZ SERCE ZIEMI BIJE W ŁODZI!

Piąta edycja wystawy w Polsce, ze swoim programem edukacyjnym, stała się jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w Łodzi i całym regionie łódzkim w 2007 r.

Celem programu edukacyjnego „**Serce Ziemi bije w Łodzi**” towarzyszącego wystawie ZIEMIA Z NIEBA jest zwiększenie świadomości ekologicznej polskiego społeczeństwa, a co za tym idzie, próba zmiany jego nawyków i postaw. Ma ona ukierunkować widza na dostrzeżenie takich zagadnień jak ochrona i zachowanie zasobów przyrodniczych czy idea **zrównoważonego rozwoju**. Proponowana oferta dla szkół obejmuje następujące elementy:

Ekspozycja zdjęć

Ekspozycja składa się ze **123 wielkoformatowych fotografii o wymiarach 125 x 185 cm**, ukazujących z lotu ptaka różne krajobrazy Ziemi. Znajdują się wśród nich zakątki globu niezmienione przez ludzką cywilizację, ale także obrazy ukazujące skutki ludzkiej działalności – zarówno straszne, będące swoistym *memento* (np. opuszczone po awarii reaktora jądrowego miasto w pobliżu Czarnobyla), jak i olśniewające swą urodą, odkrywające zmysł piękna i poczucie harmonii drzemiące w człowieku. Zdjęcia uzupełniają opracowane przez autora **naukowe komentarze w trzech językach**: polskim, francuskim i angielskim, które opisują fotografie, odwołując się jednocześnie do głównych problemów ekologicznych, społecznych i ekonomicznych Ziemi. Dzięki prezentowanym zdjęciom oraz opisom im towarzyszącym zwiedzający wystawę nie tylko poznali niezwykle zakątki Ziemi, ale również poczuli, że *...są częścią tego wszechświata i od nas tak wiele zależy, aby świat przetrwał i trwał w swoim pięknie i majestacie* (słowa jednego ze zwiedzających wystawę).

Świat w liczbach

Część ekspozycji stanowi ponad 20 wielkoformatowych plasz o wymiarach 125 x 185 cm, na których zostały przedstawione dane liczbowe dotyczące aktualnych problemów Ziemi: demografii, kurczących się zasobów naturalnych, dostępu do wody pitnej, zużycia energii, emisji dwutlenku węgla, wydatków na zbrojenia, zmniejszenia się powierzchni lasów, dostępu do edukacji. Inne plasz prezentują idee zrównoważonego rozwoju oraz nowych rozwiązań technicznych i społecznych o charakterze proekologicznym i obywatelskim.

Mapa świata

W bezpośrednim sąsiedztwie wystawy umieszczona jest **kolorowa mapa świata o wymiarach 8 m x 16 m, po której można spacerować**. Zaznaczone na niej są miejsca, w których Yann Arthus-Bertrand wykonywał poszczególne fotografie. Mapa jest ulubionym miejscem zabaw dzieci, które chodząc po niej uczą się geografii i jednocześnie przyswajają wiedzę o różnych kulturach. Zabawa na mapie ma charakter integracyjny – pomaga rozbudzić świadomość tego, iż wszyscy jesteśmy obywatelami tej samej planety.

Pawilon multimedialny „Serce Ziemi bije w Łodzi”

W pawilonie multimedialnym mieszczącym się na terenie wystawy, na przystanku tramwajowym, odbywają się zajęcia edukacyjne dla grup zwiedzających. Dotyczą one tematyki z zakresu szeroko pojmowanej ekologii, ochrony przyrody oraz społeczeństwa obywatelskiego. W pawilonie prezentowany jest również **film dokumentalny (15 min.)** przedstawiający pracę Yanna Arthus-Bertranda przy realizacji projektu ZIEMIA Z NIEBA, a także filmy przyrodnicze.

Edukacyjny portal internetowy – www.ziemiaznieba.pl

Portal www.ziemiaznieba.pl funkcjonuje jako wciąż aktualizowana i uzupełniana integralna część programu edukacyjnego i artystycznego wystawy ZIEMIA Z NIEBA. Zawiera informacje o wystawie w Polsce, prezentację postaci Yanna Arthus-Bertranda i jego działalności, wiele informacji o stanie Ziemi, opisy działań podejmowanych w Polsce i na świecie na rzecz poprawy stanu środowiska oraz ofertę edukacyjną organizatorów wystawy kierowaną do szkół.

Ogólnopolski konkurs internetowy „Ziemia z Nieba”

17.11.2004 w Poznaniu, w czasie inauguracji poznańskiej edycji wystawy ogłoszona została I edycja ogólnopolskiego internetowego konkursu edukacyjnego ZIEMIA Z NIEBA, skierowany do wszystkich zainteresowanych ochroną środowiska a w szczególności do młodzieży szkolnej, powyżej 12 roku życia. Jego celem jest pogłębienie świadomości w kwestiach ekologicznych, zarówno na poziomie uniwersalnym (planeta), europejskim (Europa), jak i lokalnym (Polska, miejsce zamieszkania). Dzięki nowoczesnej, zabawnej a zarazem artystycznej formie, konkurs cieszy się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. Realizowany razem z Polską Akademią Nauk (PCSS) jest dostępny nie tylko w przestrzeni multimedialnej wystawy, ale także w pracowniach informatycznych na terenie szkół. Pierwsza edycja konkursu nie skończyła się wraz z edycją poznańską, ale była kontynuowana w całej Polsce gdzie cieszyła się dużym sukcesem. Podczas poznańskich targów ekologicznych POLEKO w listopadzie 2004 r. wyniki Konkursu zostały ogłoszone przez Ministra Środowiska.

II edycja Konkursu jest zaplanowana od września 2007 r. do maja 2008. Jego celem jest – poprzez zabawę, a zarazem artystyczną formę – pogłębienie świadomości w kwestiach ekologicznych, zarówno na poziomie uniwersalnym (planeta), europejskim, jak i lokalnym (Polska, miejsce zamieszkania). Więcej informacji na temat konkursu można uzyskać na stronie internetowej www.ziemiaznieba.pl/konkurs oraz www.interklasa.pl

Honorowy patronat wystawy w Łodzi:

Prezydent Miasta Łodzi **Jerzy Kropiwnicki** oraz **Polski Komitet do spraw UNESCO**

Komitet honorowy wystawy w Polsce:

- Magdalena Abakanowicz
światowej sławy rzeźbiarka,
artystka czerpiąca inspirację z przyrody
- Leszek Cichy
himalaista, pierwszy Polak, który zdobył Koronę Ziemi i wspólnie z Krzysztofem Wielickim dokonał pierwszego zimowego wejścia na Mount Everest
- Adela Dankowska
utytułowana szybowniczka, wielokrotna mistrzyni Polski
- Agnieszka Holland
twórczyni wielu wybitnych filmów apelujących o tolerancję, reżyser pracujący na czterech kontynentach

- Marek Kamiński
polarnik, zdobywca obu biegunów
- Ryszard Kapuściński
pisarz, podróżnik, wielki znawca globu – autor wielu książek i albumów
- Kinga & Chopin [Kinga Choszcz i Radosław Siuda]
młodzi globtroterzy, którzy w pięć lat okrążyli autostopem Ziemię. Laureaci nagrody Kolosa i autorzy książki *Prowadził nas los*
- Jerzy Kłoczowski
historyk, profesor KUL, przewodniczący komitetu UNESCO – Polska
- Piotr Kłoda
autor i koordynator Programu ICAPWA na rzecz zachowania drewnianej architektury sakralnej w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej
- Jacek Kuroń i Danuta Kuroń
założyciele Fundacji „Pomoc Społeczna SOS” i Uniwersytetu Powszechnego im. Jana Józefa Lipskiego w Teremiskach w Puszczy Białowieskiej
- Stanisław Lem
światowej sławy pisarz science-fiction, wizjoner cywilizacji
- Jadwiga Łopata
propagatorka rolnictwa ekologicznego, dyrektor ICPPC – Polska, laureatka nagrody Goldmana (ekologicznego Nobla) w dziedzinie ochrony środowiska
- Andrzej Mizgajski
geograf, profesor na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Zbigniew Religa
światowej sławy kardiochirurg, prezes Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w Zabrzu prowadzącej prace nad zbudowaniem sztucznego serca, Minister Zdrowia
- Lama Rinczen
przewodniczący Rady Polskiej Unii Buddyjskiej pracujący na rzecz dialogu między religiami
- Henryk Skolimowski
profesor filozofii, twórca pierwszej na świecie Katedry Ekofilozofii na Politechnice Łódzkiej
- Andrzej Strumiłło
artysta plastyk zainspirowany relacjami pomiędzy kulturą i przyrodą, podróżnik, organizator międzynarodowych imprez artystycznych
- Piotr Trzcionka
młody sportowiec – utytułowany pływak, kilkakrotny mistrz Polski
- Bożena i Jan Walencikowie
filmowcy, przyrodnicy, autorzy kilkudziesięciu nagrodzonych filmów, m.in. o Puszczy Białowieskiej i o wilkach w Europie Wschodniej
- Tomasz Wesołowski
biolog, Kierownik Zakładu Ekologii Ptaków na Uniwersytecie Wrocławskim, Prezydent Europejskiego Związku Ornitologicznego

- Jan Marcin Węsławski
specjalista ds. ekosystemu Morza Bałtyckiego,
Dyrektor Zakładu Ekologii Morza
w Instytucie Oceanologii PAN w Sopocie
- Maciej Zalewski
pionier w dziedzinie Ekohydrologii, Dyrektor
Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii pod auspicjami UNESCO w Łodzi

Kilka słów o autorze i organizatorach wystawy

Yann Arthus-Bertrand (ur. 13.3.1946) zaliczany jest do grona największych współczesnych fotografików. Od wczesnej młodości jego pasją jest przyroda oraz bezkresne przestrzenie. Ten światowej sławy artysta specjalizuje się w dziedzinie fotografii lotniczej. Zgłębiając przez lata jej tajniki, stał się uznanym w całym świecie specjalistą.

W 1991 r. założył w Paryżu agencję fotograficzną AL-TITUDE – jedyny w swoim rodzaju bank zdjęć lotniczych skupiający fotografów ze wszystkich zakątków planety. Jest on autorem ponad 80 albumów, m.in. *Nowy Jork widziany z góry* (1998), *Zwierzęta i ludzie* (1999) oraz *Konie* (2003).

W latach 1995 rozpoczął, pod patronatem UNESCO, realizację swojego największego przedsięwzięcia, jakim jest **ZIEMIA Z NIEBA**, swoisty dokument fotograficzny oddający stan naszej planety u progu XXI wieku. Na cykl ten składają się zdjęcia wykonane w czasie 12 lat podróży po całym świecie.

Sylvie i Krzysztof Derdacky po studiach za granicą i w Polsce (m.in. w PWSFTiTv w Łodzi) zdecydowali się zamieszkać na stałe pod Warszawą i założyć w 2000 r. agencję artystyczną **ŚWIATOWID**, specjalizującą się w komunikacji społecznej w zakresie sztuki, ekologii i duchowości. Spółka zajmuje się także produkcją i dystrybucją filmów autorskich i dokumentalnych oraz sztuki multimedialnej, jak również organizacją wielkich wydarzeń kulturalnych. Szczególną wagę przywiązuje do budowania mostu kulturalnego pomiędzy Polską, Francją i Niemcami.

Ważnymi pozycjami w dorobku firmy są m.in.

1. filmy dokumentalne promujące polską kulturę i polskich artystów w Europie, zrealizowane we współpracy z ARTE, WDR, TVP 2, Canal+:

- *Melancholia – portret Andrzeja Żuławskiego*
- *W cieniu żelaznej kurtyny*
- *Polska... w poszukiwaniu utraconego raj*

2. wystawy promujące twórczość francuskich artystów w Polsce:

- *Raymond Depardon. Photos – Cinema: szczęśliwa samotność podróżnika* – wielka retrospektywa twórczości R. Depardona, przedstawiciela agencji MAGNUM, wydarzenie pod patronatem małżonki prezydenta Francji pani Bernadette Chirac oraz Andrzeja Wajdy i Krystyny Zachwatowicz – Kraków, Kazimierz Dolny, Grodzisk Mazowiecki, Łódź 2000
- *ZIEMIA Z NIEBA. Portret planety u progu XXI wieku. Yann Arthus-Bertrand Fotografia* – wielka plenerowa wystawa fotograficzna promująca ideę zrównoważonego roz-

woju, pod patronatem Polskiego Komitetu ds. UNESCO – Warszawa, Kraków, Poznań, Zabrze, Łódź 2002-2007.

Podobnie jak w ramach wcześniejszych edycji wystawy ZIEMIA Z NIEBA, organizatorzy nadal są otwarci na współpracę z innymi instytucjami oraz organizacjami, które również angażują się w działalność i komunikację społeczną o charakterze artystycznym lub naukowym i które, inspirując się wystawą i jej tematyką, mogą tworzyć własne konkursy i pomysły, wzbogacając tym samym ofertę edukacyjną wystawy. Pracownicy poznańskiej edycji wystawy ZIEMIA Z NIEBA uczestniczyli w projekcie „Szkoła pod biegunem”, który towarzyszył wyprawie Marka Kamińskiego (członka Komitetu Honorowego wystawy) i Jasia Meli – „Razem na biegun” w marcu 2004 r. Współpraca polegała na przygotowaniu merytorycznym lekcji dotyczącej wpływu efektu cieplarnianego na stan gór lodowych oraz idei zrównoważonego rozwoju. Towarzystwo jej kilka tematycznie związanych zdjęć Yanna Arthus-Bertranda. W „Szkoła pod biegunem” udział wzięło ponad 100 szkół z całej Polski.

Bliższych informacji o autorze i wystawie prosimy szukać pod adresami:

- www.ziemiaznieba.pl
- www.yannarthusbertrand.org

Kontakt do organizatorów:

- ŚWIATOWID Sp. z o.o.
e-mail: biuro@swiatowid.pl
tel. 0501/13 55 88
prezes: Sylvie Derdacki:
tel. 0501/74 73 66
s.derdacki@swiatowid.pl

IDEA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Od 1950 r. nastąpił ogromny wzrost gospodarczy – światowa produkcja dóbr i usług zwiększyła się siedmiokrotnie. W tym samym okresie, podczas gdy liczba ludności na świecie się podwoiła, połowy ryb wzrosły aż pięciokrotnie, zużycie ropy naftowej – której połowę wykorzystuje się w transporcie – siedmiokrotnie, a emisja dwutlenku węgla, gazu cieplarnianego będącego głównym sprawcą ocieplenia się klimatu, czterokrotnie. Od r. 1900 zużycie słodkiej wody, przede wszystkim w rolnictwie, wzrosło sześciokrotnie.

Tymczasem 20% ludzkości nie ma dostępu do wody pitnej, 25% – do elektryczności, 40% – do urządzeń sanitarnych, 842 miliony osób cierpi z powodu niedożywienia, a połowa ludzi na świecie egzystuje za mniej niż 2 dolary dziennie.

Innymi słowy, jedna piąta ludzkości żyje w krajach uprzemysłowionych o nadmiernie wysokim, powodującym zanieczyszczenie środowiska poziomie produkcji i konsumpcji. Pozostałe cztery piąte to mieszkańcy krajów rozwijających się, w większości żyjący w ubóstwie, intensywnie eksploatujący zasoby naturalne, aby zapewnić sobie środki utrzymania. Prowadzi to do stopniowego niszczenia ekosystemu Ziemi, w którym coraz dramatyczniej

ujawniają się ograniczenia wszelkich zasobów: słodkiej wody, oceanów, lasów, powietrza, ziem uprawnych, wolnej przestrzeni...

Ponadto do r. 2050 liczba mieszkańców Ziemi wzrośnie o 3 miliardy, głównie w krajach rozwijających się. Będą one musiały dostosować swój rozwój gospodarczy do sytuacji w krajach uprzemysłowionych oraz do ograniczonych zasobów naturalnych na Ziemi, które nie mogą powiększać się na żądanie...

Gdyby wszyscy mieszkańcy Ziemi żyli tak, jak ludzie z krajów Zachodu, trzeba by dwóch dodatkowych planet do zaspokojenia ich potrzeb. Istnieje jednak sposób, aby poprawić warunki życia wszystkich ludzi oraz zapewnić ochronę naturalnych zasobów dla przyszłych pokoleń: należy wprowadzić technologie, które będą mniej szkodliwe dla środowiska naturalnego, bardziej energooszczędne i umożliwiają racjonalne gospodarowanie zasobami wody. Określenie „zrównoważony rozwój” wskazuje drogę dającą ludzkości szansę na postęp: nie chodzi tylko o to, by konsumować mniej, lecz z większą rozwagą.

Sytuacja, w jakiej się znaleźliśmy, nie oznacza więc nieuchronnej katastrofy – o ile zostaną wprowadzone konieczne zmiany a są one w zasięgu naszych możliwości. Tą szansą jest wejście na drogę zrównoważonego rozwoju, który umożliwi poprawienie warunków życia mieszkańców Ziemi i zaspokojenie potrzeb przyszłych pokoleń poprzez rozwój gospodarczy respektujący prawa wszystkich ludzi oraz stan zasobów naturalnych naszej jedynej, niepowtarzalnej planety.

Wymaga to wprowadzenia zmian w metodach produkcji oraz zwyczajach konsumenckich, ale może się dokonać jedynie przy udziale każdego z nas, mieszkańców Ziemi, pod warunkiem, że zaczniemy działać z myślą o przyszłości wspólnej planety i całej ludzkości. Już dziś.

Yann Arthus-Bertrand – autor wystawy ZIEMIA Z NIEBA

ŚWIAT W LICZBACH

Ponad 7000 miast w ponad 110 krajach wprowadza w życie zasady zrównoważonego rozwoju.

Każdego dnia na świecie średnio zużywa się 40 litrów wody na jedną osobę. Malgaski rolnik zużywa jej 10 litrów, paryżanin 250-350 litrów, a Amerykanin 600 litrów.

Ponad połowa ludzkości żyje poniżej progu ubóstwa, czyli za mniej niż 2 dolary dziennie.

Na świecie zagrożony jest 1 na 4 gatunki ssaków, 1 na 8 gatunków ptaków, 1 na 3 gatunki ryb i prawdopodobnie ponad połowa roślin kwiatowych oraz owadów.

Ponad 70% morskich stref połowowych eksploatuje się w stopniu przekraczającym ich zdolność odnawiania się.

Roczny światowy budżet zbrojeniowy wynosi 1000 miliardów dolarów. Wydatki na pomoc dla krajów rozwijających się to 60 miliardów dolarów.

Zasadzenie drzewa zmniejsza zanieczyszczenie wód gruntowych, przeciwdziała erozji gleby, sprzyja odnawianiu się gruntów zanieczyszczonych chemikaliami i przy-

czynia się do magazynowania CO₂.

Obszary podmokłe, ważny rezerwuuar słodkiej wody i ostoja bioróżnorodności, są od 1971 r. chronione konwencją ramsarską.

Spalenie 4 m³ drewna pozwala zaoszczędzić 1 tep (ekwiwalent 1 tony ropy naftowej) i uniknąć emisji ok. 2,5 t CO₂ do atmosfery.

Spożycie produktów rolnictwa ekologicznego wzrasta na świecie o 10-20% rocznie.

Od czasów rewolucji przemysłowej koncentracja CO₂ w powietrzu zwiększyła się o 31%, a zawartość metanu się podwoiła.

Kraje rozwinięte, zamieszkałe przez 20% ludzkości, emitują 10 razy więcej gazów cieplarnianych na jednego mieszkańca niż kraje Południa.

Od 1980r. 80 krajów zobowiązało się do wprowadzenia demokracji, 47 to dziś państwa w pełni demokratyczne, w 33 krajach reżimy wojskowe ustępują miejsca demokratycznym rządów.

Od 600 000 do 800 000 osób jest każdego roku sprzedawanych, co handlarzom żywym towarem przynosi łącznie 10 miliardów dolarów zysku.

W ciągu XX w. zniszczono na świecie 80% lasów dziewiczych.

Gatunki zwierząt i roślin wymierają obecnie w tempie od 1000 do 10 000 razy szybszym, niżby to wynikało z procesów naturalnych. W dziejach Ziemi epizod masowego wymierania gatunków zdarza się po raz szósty, lecz tym razem jest on spowodowany przez człowieka.

W 2004 r. liczbę uchodźców oszacowano na 9,2 miliona osób, a ludzi przesiedlonych w granicach własnego kraju na 19,2 miliona.

Niespełna 10 krajów zużywa 60% zasobów słodkiej wody na Ziemi.

Ponad 50% rzek na świecie jest zanieczyszczonych. W Europie wolnych od wszelkich skażeń jest tylko 5 na 55 dużych rzek.

Przed r. 2050 wzrost średniej rocznej temperatury na planecie może spowodować wyginięcie jednej czwartej żyjących obecnie gatunków.

80% światowych bogactw znajduje się w rękach 15% mieszkańców najbogatszych krajów.

Każdego roku umiera z głodu 40 milionów osób, podczas gdy produkcja zbóż wynosi 356 kg na jednego mieszkańca Ziemi.

Obecnie w ciągu 6 tygodni zużywa się tyle benzyny, ile zużyto przez cały rok 1950. Połowę wykorzystuje się w transporcie.

Każdego roku z powierzchni Ziemi znika 16 milionów hektarów lasów naturalnych (to obszar równy powierzchni Grecji).

Aby powstrzymać ocieplanie się klimatu, należałoby emisję CO₂ zmniejszyć o połowę. Tymczasem postanowienia protokołu z Kioto nakładają obowiązek jej zmniejszenia jedynie o 5% w porównaniu z r. 1990. 🙌

Źródło: Agencja ALTITUDE (Paryż)